

Zápis ze schůze Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Úřad vlády České republiky – 28. listopadu 2013

Přítomni / omluveni – viz prezenční listina (Příloha č. 1 k zápisu)

Schůzi Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila jeho předsedkyně Mgr. Pavlína Kalousová.

Program schůze:

- 1) Zahájení a schválení programu**
- 2) Kontrola úkolů z poslední schůze a nové úkoly ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 18. října 2013**
- 3) Úkol z porady s dotujícími resorty dne 31. října 2013: Příprava smluv o dlouhodobé spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi, uzavíranými dle ČÁSTI DRUHÉ odst. 11) Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy**
- 4) Novela Statutu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace s ohledem na zastupitelnost některých členů – úkol ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 18. října 2013**
- 5) Potravinová pomoc a daně v činnosti výboru**
- 6) Informační blok:**
 - a) Problematika Nadačního investičního fondu po 1. lednu 2014**
 - b) Studie o firemním dárcovství v České republice**
 - c) Příprava Rozboru financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2012**
 - d) Nadační fondy podle nového občanského zákoníku – stanovisko Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy Ministerstva spravedlnosti**
- 7) Různé**

Ad 1) Zahájení a schválení programu

Schůzi Výboru zahájila Mgr. P. Kalousová a přivítala všechny přítomné. Poté hned přešla k dalšímu bodu.

Ad 2) Kontrola úkolů z poslední schůze a nové úkoly ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 18. října 2013

JUDr. H. Frištenská sdělila přítomným informace o zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“), které se konalo dne 18. října 2013. Výbor dostal za úkol připravit pro příští zasedání RVNNO, které se uskuteční dne 16. prosince 2013, návrh novelizace Statutu RVNNO, která by umožnila, aby i předsedové Asociace krajů České republiky (dále jen „ČR“) a Svazu měst a obcí ČR měli v RVNNO své stálé zástupce, jako tomu je u náměstků ministrů. Tento návrh připravil sekretariát RVNNO a rozeslal ho jako jeden z podkladů pro dnešní schůzi.

RVNNO dále schválila Hodnotící informaci o činnosti nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu (dále jen „NIF“) v roce 2012 a doporučila ministrovi financí ukončit smlouvy s těmito nadacemi počínaje 1. lednem 2014.

Výbor byl RVNNO pověřen, aby sledoval vývoj legislativní situaci a spolupracoval na novém návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti i dalších zákonech. Současně byl pověřen sledováním situace neziskových organizací od nabytí účinnosti občanského zákoníku a monitorováním problémů aplikační praxe.

Při projednávání Rozboru financování nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) z veřejných rozpočtů v roce 2012 (dále jen „Rozbor“) přijala RVNNO usnesení, aby sekretariát RVNNO vyzval zástupce dotujících ministerstev, aby na zasedání RVNNO v březnu 2014 odůvodnili vývoj objemů finančních prostředků ve svých dotačních programech pro NNO.

Co se týče přípravy Národního akčního plánu společenské odpovědnosti v ČR (dále jen „NAP“), RVNNO doporučila svému předsedovi, aby adresoval dopis ministrovi průmyslu a obchodu s žádostí o zřízení pracovní skupiny pro účely dopracování NAP, jejímiž členy budou Ing. R. Haken, Mgr. J. Dobeš, JUDr. Ing. Z. Ertl, Ing. M. Šedivý, O. Hrab, Ing. J. Krist, Mgr. K. Šplíchalová (Fórum dárců) a Mgr. M. Sobková (Svaz měst a obcí ČR). Zmíněný dopis odeslal předseda RVNNO ministrovi průmyslu a obchodu dne 25. října 2013. Ministr průmyslu a obchodu odpověděl dne 7. listopadu 2013 s tím, že si sice cení nabídky na využití nabízených odborníků, nicméně vzhledem k fázi přípravy NAP a termínu odeslání Evropské komisi již podle jeho názoru nelze zakládat další pracovní skupinu. Měl za to, že zastoupení neziskových organizací je v současné době dostatečné, neboť spolupracují s platformou Byznys pro společnost (jde o platformu firem) a s Business Leaders Forum. Závěrem dopisu ministr průmyslu a obchodu uvedl, že nabídky navrhovaných odborníků může být využito při aktualizaci NAP, kterou předpokládají každoročně.

Byl odeslán i dopis předsedy RVNNO ministrovi práce a sociálních věcí s žádostí, aby tento resort nepřistupoval k subjektům, transformovaným dle zákona č. 68/2013 Sb., jako k subjektům novým. Odpověď sice zatím nedorazila, nicméně ministerstvo již od této praxe ustoupilo.

Na poslední schůzi Výboru přislíbil sekretariát RVNNO, že zjistí, zda budou od 1. ledna 2014 NNO stále osvobozeny od soudních a správních poplatků. Informaci k tomu podá později JUDr. L. Deverová.

Posledním úkolem z minulé schůze Výboru bylo zajištění dostatečného počtu výtisků „Manuálu služeb obecného hospodářského zájmu“ od Ministerstva pro místní rozvoj.

Sekretariát RVNNO získal od ministerstva 50 ks těchto publikací a dal je k dispozici členům výborů a RVNNO.

Mgr. P. Kalousová poděkovala JUDr. H. Frišenské za kontrolu úkolů a uvedla, že NAP bude možné připomínkovat v rámci meziresortního připomínkového řízení. V této souvislosti nabídla podporu platformy Byznys pro společnost, fórum odpovědných firem.

Ad 3) Úkol z porady s dotujícími resorty dne 31. října 2013: Příprava smluv o dlouhodobé spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi, uzavíranými dle ČÁSTI DRUHÉ odst. 11) Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy

JUDr. H. Frišenská na úvod vysvětlila, že zmínka o těchto smlouvách je obsažena v Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy (dále jen „Zásady“) a jedná se o již dávny pokus překlenout alespoň dohodou o strategickém partnerství jednoleté dotace na projekty NNO ze státního rozpočtu. Tato možnost nebyla rezorty využívána, až v poslední době se ozvalo Ministerstvo zahraničních věcí (a poté i Ministerstvo průmyslu a obchodu), že by mělo zájem tento instrument použít. Na jednání dne 31. října 2013 bylo se zástupci dotujících ministerstev dohodnuto, že vznikne vzorová smlouva, která se stane přílohou Zásad. Bude tedy schválena vládou, a v takovém případě je větší pravděpodobnost, že jí budou ministerstva více využívat. Navrhuje se vznik pracovní skupiny Výboru pro přípravu vzorové smlouvy, do které se již několik zástupců ministerstev přihlásilo.

Mgr. P. Kalousová uvedla, že tato pracovní skupina se poprvé sejde v lednu 2014. Vyzvala členy Výboru, aby se do její činnosti také zapojili.

Závěr:

- **Za Výbor se do pracovní skupiny pro přípravu smluv o dlouhodobé spolupráci s NNO přihlásili Ing. J. Kamenický, Ing. P. Smítalová a JUDr. L. Deverová.¹ Jako externí odbornice byla Výborem do této pracovní skupiny doporučena Ing. Martina Hradecká, hlavní ekonomka Naděje, o.s.**

Ad 4) Novela Statutu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace s ohledem na zastupitelnost některých členů – úkol ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 18. října 2013

JUDr. H. Frišenská představila materiál, který byl členům Výboru rozeslán jako podklad pro dnešní schůzi. Jedná se o drobnou technickou novelu Statutu RVNNO, která zavádí institut stálého zástupce i pro předsedy Asociace krajů ČR a Svazu měst a obcí ČR. Pokud jde o občas zaznívající požadavek expertů z řad NNO, kteří jsou členy RVNNO, v jejich případě není institut stálého zástupce účelný, protože jsou členy Rady jmenovitě, jako odborníci a osobnosti.

¹ Později se za Výbor stala členkou pracovní skupiny i Mgr. Martina Lolková, které se schůze Výboru dne 28. listopadu 2013 nezúčastnila.

Závěr:

- **Výbor souhlasil s návrhem novely Statutu RVNNO. Materiál bude předložen RVNNO ke schválení na jejím zasedání dne 16. prosince 2013.**

Ad 2) Kontrola úkolů z poslední schůze a nové úkoly ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 18. října 2013 – pokračování

JUDr. L. Deverová informovala, že příslušná úprava soudních poplatků je obsažena v zákoně č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, kde je aktuálně nastaveno osvobození od soudního poplatku u řízení ve věcech přiznání statusu veřejné prospěšnosti a u všech právnických osob, které mají tento status zapsány ve veřejném rejstříku (viz § 11 odst. 1 písm. h) a odst. 2 písm. t). Vzhledem k tomu, že návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti však nebyl přijat, jsou NNO zpoplatněny.

Mgr. P. Kalousová navrhla zahájit kroky k úplnému zrušení soudních poplatků pro všechny NNO, nebo alespoň k jejich snížení na úroveň spolků.

Ing. V. Bachor doporučil snažit se spíše o to, aby se soudní poplatky NNO vrátily na současnou úroveň.

Mgr. P. Kalousová dále doporučila, aby první pokus o změnu byl z časových důvodů proveden poslaneckou iniciativou. Pokud by tento pokus selhal, připraví Výbor vlastní návrh změny zákona, který bude předložen RVNNO, pak vládě a poté parlamentu.

Ing. M. Šedivý oznámil, že o situaci kolem poplatků bude informovat neziskový sektor.

JUDr. L. Deverová slíbila, že ještě zjistí, jaká je situace v oblasti správních poplatků ve vztahu k NNO.

Ad 5) Potravinová pomoc a daně v činnosti výboru

Mgr. P. Kalousová vysvětlila, že se jedná o problematiku odvodu DPH u potravin, které jsou před koncem data spotřeby darovány. Když se totiž prodejci potravin rozhodnou potraviny těsně před jejich expirací darovat na dobročinné účely, musí z nich zaplatit DPH, jako kdyby je prodali. Proto je pro ně finančně výhodnější potraviny zlikvidovat, než je darovat. Mgr. P. Kalousová upozornila, že v některých zemích Evropské unie se takto darované potraviny nedaní. Na dnešní schůzi byl přizván jako host Ing. L. Pitner, vedoucí Oddělení DPH Ministerstva financí, aby vysvětlil, zda by toto osvobození od DPH bylo možné zavést i v ČR.

Ing. L. Pitner na úvod zdůraznil, že DPH je nejvíce harmonizovaná daň v Evropské unii. Pokud členský stát postupuje odlišně od příslušné směrnice, vystavuje se riziku řízení o porušení přístupové smlouvy, tzv. infringementu a následně i citelné finanční sankce. Co se týče praxe některých členských zemí, které darované potraviny osvobozují od DPH, nepodařilo se Ministerstvu financí zjistit věrohodné informace od členských států. Co se týče darování potravin v ČR – směrnice o DPH (směrnice Rady 206/112/ES) jasně říká, že pokud

si prodejce uplatnil při nákupu zboží (potravin) nárok na odpočet DPH na vstupu a pak zboží daruje (dodá bez úplaty), musí z něj odvést daň ve výši odpovídající platné sazbě daně (v současné době je to snížená sazba daně ve výši 15 %). Daň se v tomto případě vypočte z ceny stejného nebo obdobného zboží ke dni bezúplatného dodání zboží; nelze-li tuto cenu zjistit, pak z celkových nákladů na dodání tohoto zboží.

Existuje však i jiná možnost: prodej potravin za sníženou, popř. symbolickou cenu, kdy se daň odvádí z této snížené prodejní ceny. Při likvidaci potravin se DPH neodvádí, protože likvidace není předmětem daně, nedochází k dodání zboží, u kterého se podle směrnice o DPH uplatňuje DPH.

DPH se také neodvádí z darovaných potravin, pokud si dárce (prodejce, výrobce) neuplatní nárok na odpočet daně při nákupu zboží nebo vstupů pro jeho výrobu.

Po následné diskusi bylo dohodnuto, že v březnu 2014 bude uspořádán kulatý stůl na toto téma. Sekretariát RVNNO se pokusí zajistit přes Zastoupení Evropské komise v Praze, jakým způsobem se darování potravin bez odvodu DPH řeší v těch členských zemích, kde se tak děje. Ing. L. Pitner souhlasil se svou účastí na zmíněném kulatém stole.

Ad 6) Informační blok

Ad 6a) Problematika Nadačního investičního fondu po 1. lednu 2014

Tato problematika již byla diskutována v rámci bodu č. 2) Kontrola úkolů z poslední schůze a nové úkoly ze zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 18. října 2013

Ad 6) Informační blok

Ad 6b) Studie o firemním dárcovství v České republice

Mgr. P. Kalousová prezentovala svou studii o firemním dárcovství v ČR, kterou zpracovala na základě zakázky od Ministerstva práce a sociálních věcí (viz Příloha č. 2 k zápisu).

Ad 6) Informační blok

Ad 6c) Příprava Rozboru financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2012

JUDr. H. Frištenská stručně informovala o stavu zpracování Rozboru. Rozbor má v letošním roce poněkud odlišnou podobu, která značně přispívá k jeho větší přehlednosti. Připomínkové řízení k Rozboru již bylo ukončeno a s výjimkou jedné zásadní připomínky Ministerstva vnitra k němu žádné připomínky vzneseny nebyly.

Ad 6) Informační blok

Ad 6d) Nadační fondy podle nového občanského zákoníku – stanovisko Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy Ministerstva spravedlnosti

Mgr. K. Šplíchalová, která byla na schůzi Výboru k této problematice přizvána, uvedla, že se tímto tématem zabývá Expertní skupina Komise pro aplikaci nové civilní legislativy Ministerstva spravedlnosti, tzv. KANCL. Na posledním jednání KANCLu bylo dohodnuto, že pro tak úzkou problematiku je celý KANCL příliš široké plénum. Vznikla tedy užší pracovní skupina, která se má teprve sejit. Výsledné stanovisko KANCLu k problematice úpravy nadačních fondů v novém občanském zákoníku bude samozřejmě zveřejněno.

Ad 7) Různé

JUDr. H. Frištenská informovala o připravovaném semináři pro místní akční skupiny, který se pod hlavičkou Výboru pro Evropskou unii RVNNO pravděpodobně uskuteční dne 28. ledna 2014 od 10:00 hod. v Brně v prostorách Nadace Partnerství.

Mgr. P. Kalousová, v.r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace